

Conseqüències del replegament americà

Més enllà de la verborrea anti-xinesa de Trump i el seu govern, tots els passos donats a nivell pràctic en la seva política exterior no han fet una altra cosa que aplanar el terreny perquè l'imperialisme xinès vagi guanyant progressivament influència en bona part de les àrees i sectors en les quals l'imperialisme nord-americà havia estat històricament més influent.

La política d'imposició d'aranzels i bloqueig d'empreses ha estat un tir al peu, per les conseqüències que ha tingut en la pròpia indústria nord-americana. A tot això se suma que aquesta política d'imposició d'aranzels no ha aconseguit tampoc cap suport per part de la burgesia internacional, en influir negativament en l'intercanvi general de mercaderies, comportant fins i tot la declaració d'il·legalitat d'aquests aranzels per part de l'OMC al setembre de 2020.

L'entrada de la Xina en l'OMC en 2001 va culminar formalment la seva integració en el mercat mundial, del qual ve copant una part cada vegada major de la producció industrial des de molt abans, com hem desenvolupat àmpliament en números anteriors d'aquesta revista. L'entrada en aquest organisme (per a qui encara tingués dubtes del caràcter capitalista de la Xina) havia estat celebrada a so de bombo i platerets per la burgesia internacional, que esperava poder beneficiar-se de l'obertura del mercat xinès. No obstant això, com diu el Manifest del Partit Comunista, *"els baixos preus de les seves mercaderies constitueixen l'artilleria pesant que esfondra totes les muralles de la Xina i fa capitular als bàrbars més fanàticament hostils als estrangers"*, i la història d'aquests últims 20 anys de presència xinesa en l'OMC ha estat més aviat la història del seu alçament com a primera potència industrial del planeta i de l'esfondrament de les muralles d'occident i del món pels baixos preus de les seves mercaderies.

La burgesia americana, a proposta de Bush en 2008 i recollida pel govern d'Obama, havia intentat bloquejar l'augment de la influència xinesa a Àsia, amb l'Acord Transpacífic de Cooperació Econòmica (TPP per les seves sigles en anglès, després CPTPP) signat en 2016 amb diversos països de l'àrea del Pacífic. Una vegada a la Casa Blanca, Trump va desfer aquest pla, retirant-se d'aquest tractat que no va tenir temps d'arribar a implementar-se a la pràctica.

No obstant això, continuava existint la necessitat d'estreyniment dels llaços comercials dels països que havien integrat aquell acord per a intentar trobar sortida a les seves mercaderies. Per això, al novembre de 2020 es va signar el projecte xinès paral·lel, el RCEP (Associació Econòmica Integral Regional, en les seves sigles en anglès), que inclou si fa no fa als països integrants del CPTPP de la part asiàtica del pacífic, inclòs Japó, Corea del Sud, Austràlia i Nova Zelanda. Un tractat comercial que integra al 30% de la població i del PIB mundials, del qual queda exclòs EUA. Una vegada aconseguit aquest acord comercial de reducció d'aranzels, li va faltar temps al govern xinès per a dir que *"podria estudiar la possibilitat d'entrar a formar part del CPTPP, el successor del polèmic TPP, acord comercial que agrupa els països asiàtics i sud-americans de l'altra riba oceànica, el mateix que l'administració Obama va promoure per a excloure a la Xina (i del qual finalment Trump va optar per sortir)." (La Vanguardia, 20-12-2020).*

És a dir, l'estratègia proteccionista anti-xinesa ha resultat a la pràctica en un augment de la influència xinesa tant a nivell regional com mundial cedint els EUA el terreny sense ni tan sols plantar batalla, per la qual cosa una part de la gran burgesia

nord-americana ha pres la decisió d'Estat de desnonar al titella Trump de la Casa Blanca.

Hem mostrat en el treball "Desenvolupament de les relacions de força econòmiques de l'imperialisme" publicat en "Per il Comunismo" nº3 i reproduït en aquest número d' "El Comunista", els motius econòmics que determinen el replegament dels EUA dels quals el corrent de Trump n'és un reflex i conseqüència. En la revista "El Comunista" nº43 (2004) dèiem: *"Quina serà l'actitud, l'estratègia dels EUA enfront de la Xina-Àsia? Seguirà l'estratègia anglesa enfront dels EUA durant el segle XX d'anar cedint el domini a poc a poc? O, per contra, es prepararà i arribarà el xoc militar de totes dues potències en un pròxim i mitjà futur? Respondre a aquest interrogant no és cosa fútil, no és cosa d'opinió ni de parlar per parlar. Ha de ser la resposta científica i orgànica del Partit, resposta basada en una ANÀLISI científica de tot el curs passat i present (ahir i avui), de la història econòmica, política, diplomàtica i militar del sistema capitalista a nivell mundial."*

En termes generals, el corrent anterior (tant de republicans com demòcrates) representava la tendència a la segona opció mentre que el corrent de Trump ha tractat d'imposar un gir cap a la primera.

Però això NO és una qüestió de la voluntat de cada titella, corrent o fracció de la burgesia! El replegament dels EUA i l'expansió de la Xina està determinat per la inexorabilitat de les lleis de la producció capitalista a les quals la burgesia estatunidenca no pot resistir-se. El retorn a l'estratègia anterior i els fruits que la burgesia estatunidenca pugui treure d'ella estaran determinades per aquests fets materials: el replegament continuarà o bé el retorn es realitzarà en condicions molt inferiors. En qualsevol cas, a costa del sacrifici de les condicions materials de la petita burgesia i de l'aristocràcia obrera estatunidenca i d'un redoblament de l'explotació del proletariat.

Xina marca el ritme a nivell tecnològic malgrat els bloquejos

Un altre front en el qual els EUA intenta bloquejar a la Xina, sense aconseguir-lo de manera significativa, és el de les noves tecnologies que la Xina controla i específicament la del 5G. Els EUA només han aconseguit arrossegar fins ara al veto a Huawei al Regne Unit, Suècia, Polònia, el Japó i Austràlia (recordi's que aquesta última sí que ha entrat en el RCEP, per la qual cosa el veto pot no ser molt durador). Quant a l'Índia, que no s'ha sumat al RCEP, primer es va resistir a bloquejar les tecnològiques xineses al desembre del 2019, després de fet les va prohibir a l'agost del 2020 però ha tornat a incloure a Huawei en els grups de treball per al desplegament del 5G. Aquesta actuació indecisa s'explica perquè, malgrat l'enfrontament entre la Xina i l'Índia (Caixmir, xocs fronterers a l'Himàlaia, suport als atacs anti-xinesos dels independentistes beluchís contra l'expansió d'infraestructures xineses al Pakistan), la dependència tecnològica en aquest camp és molt elevada. Per això, molts altres també intenten nedar i guardar la roba establint unes certes limitacions però sense bloquejar del tot a Huawei, pel temor que, davant la falta d'una altra alternativa que realment ofereixi les mateixes velocitats, es puguin quedar ressagats en aquesta tecnologia. Fora de Huawei i altres empreses xineses tot indica que tan sols la sud-coreana Samsung estaria en condicions de competir en aquest àmbit actualment, mentre que unes altres com la sueca Ericsson, intenten escurçar distàncies. Fins i tot

quan els EUA – o la resta d'imperialismes – es desempallega de la Xina, ha de recórrer a Samsung (Corea del Sud), país que acaba d'integrar-se també en el RCEP.

Les accions de bloqueig instigades pels EUA han tingut un impacte per a Huawei a nivell immediat: *"La companyia va vendre al seu país durant el tercer trimestre 34 milions de mòbils intel·ligents, un 18% menys, a causa dels problemes creixents de subministrament de components després de l'enduriment del veto comercial dels EUA al setembre."* (Expansión, 24-10-2020). Els EUA bloqueja avui el subministrament de components i amb això només aconsegueix obligar a la Xina a produir-los ella mateixa, dificultant dialècticament futurs vetos i bloquejos.

La Xina ha col·locat com a director de l'Agència de Telecomunicacions de les Nacions Unides a un responsable xinès i té el predomini en projectes d'"smart cities" (intel·ligència artificial i reconeixement facial inclosos).

I això sense oblidar el propi mercat xinès: *"Shenzhen s'ha posicionat com la primera ciutat de la Xina en oferir la xarxa 5G a gran escala de manera completa, desplegant més de 46 mil estacions base per a serveis de cinquena generació, número que la col·loca al mateix nivell amb el continent europeu, (...)* A finals de juny, la Xina havia desplegat més de 410 mil estacions base 5G al país i s'espera que els operadors mòbils xinesos despleguin més de 600 mil estacions base 5G abans de concloure 2020, d'acord amb un informe de l'Acadèmia de Tecnologia de la Informació i les Comunicacions de la Xina (CAICT, per les seves sigles en anglès)." (DPL news, 20-08-2020).

Hong Kong: un exemple d'impotència

La inhabilitació de quatre diputats de Hong Kong sobre la base de *"la resolució aprovada per Pequín per a permetre al Govern autònom que destitueixi per la via ràpida als legisladors que consideri una amenaça per a la seguretat nacional"* (La Vanguardia, 14-11-2020) va comportar la impotent reacció de la dimissió en bloc de tots els parlamentaris opositors a Hong Kong. A la impotent dimissió en bloc de l'oposició hongkonesa, que era just el que el govern de Pequín buscava, se suma aquesta decisió econòmica: *"El president xinès Xi Jinping, va anunciar ahir un pla per a promoure la ciutat de Shenzhen com a gran centre d'innovació, finances i comerç internacional. Shenzhen podria convertir-se en una alternativa a Hong Kong (...)"* (El País, 15-10-2020).

Shenzhen, just a l'altre costat del límit amb Hong Kong, amb els seus més de 10 milions d'habitants, és ja una ciutat més gran que la mateixa Hong Kong. Després d'haver crescut a la falda de la Zona Econòmica Especial creada allà en 1980 pel govern de Deng Xiaoping, va passar d'un petit poble pesquer al que és ara. Com es va produir aquesta transformació? Amb l'explotació de milions de proletaris forçats a emigrar il·legalment dins de la mateixa Xina: *"El miracle xinès cavalca sobre l'esquena del proletariat És precisament a Shenzhen on major nombre d'emigrants il·legals hi ha en tota la Xina: només 2 milions dels seus 15 milions d'habitants tenen hukou (...)"* (El Comunista nº47, 2008). A més, la cada vegada major i més ràpida interconnexió de tota l'àrea del delta del riu de les perles amb tota mena de trens ràpids i mitjans de transports (incloent el pont de 55 quilòmetres entre Hong Kong i Macau) converteix cada vegada més al mateix Hong Kong (amb els seus 7 milions d'habitants) en una petita part d'aquesta megalòpoli de més de 70 milions d'habitants.

La derrota de l'oposició a Hong Kong és una simple qüestió de temps en el moment en el qual, a la Xina continental, i allà

mateix molt a la vora, existeixen tot tipus d'alternatives als serveis i empreses que es poden trobar a Hong Kong, sense comptar amb el pol financer que el govern xinès promou 1.200 quilòmetres més al nord, a Shanghai.

Les exportacions de Hong Kong es distribueixen de la següent manera: *"Els principals destins de Hong Kong són la Xina (25.300 milions de dòlars), l'Índia (16.000 milions de dòlars), Vietnam (10.500 milions de dòlars), Holanda (7.050 milions de dòlars) i Macau (6.260 milions de dòlars)." (https://commodity.com/data/hong-kong/)*

"Des de la reforma i obertura de Xina continental, la seva participació en el comerç global de Hong Kong ha augmentat significativament del 9,3% el 1978 al 50,8% (4.268,9 mil milions HK \$ o 544,8 mil milions US \$) el 2019. Des del 1985, Xina és el soci comercial més gran de Hong Kong."

Hong Kong i la Xina continental van signar l'"Acord d'associació econòmica més estreta de Hong Kong i la Xina continental" (CECoP) al juny de 2003, que atorga tracte lliure d'aranzels a tots els productes originaris de Hong Kong que compleixen les normes d'origen de CECoP. (...)

Hong Kong va ser el tercer soci comercial més gran de la Xina continental (després dels EUA i el Japó) en 2019, i el seu valor comercial total va representar el 6,3% del comerç total de la Xina continental.

Hong Kong va ser el segon mercat d'exportació més gran de la Xina continental, absorbint l'11,2% (2.180,5 mil milions HK \$ o 278,3 mil milions US \$) de les seves exportacions totals en 2019.

El continent ha estat el major proveïdor de béns de Hong Kong des de 1982. El valor de les importacions totals de Hong Kong des del continent va ser de 2.058.100 milions de dòlars de Hong Kong (262.600 milions de dòlars estatunidencs), la qual cosa representa el 46,6% de les importacions totals de Hong Kong en 2019. (...) **La Xina continental va ser la segona font més important d'inversions directes entrants de Hong Kong.** A finals del 2018, la inversió de la Xina continental representava aproximadament el 26,8% o 4.121.600 milions de dòlars de Hong Kong (525.800 milions de dòlars estatunidencs) de l'estoc total d'inversions directes d'entrada a Hong Kong.(...)

Hong Kong va ser la major font d'inversió estrangera directa realitzada a la Xina continental, representant al voltant del 54,0% del total nacional a la fi de 2018, amb un valor acumulat que va aconseguir els 8.616,6 mil milions de dòlars de Hong Kong (1.099.200 milions de dòlars EUA).

Les inversions de Hong Kong en el continent es concentren principalment a la província de Guangdong. En 2017, la inversió directa realitzada a la província de Guangdong per Hong Kong va superar els 110.000 milions de iuans, la qual cosa representa un augment del 7,4%." (Departament de Comerç i Indústria de la SAR Hong Kong, juny 2020, https://www.tid.gov.hk/english/aboutus/publications/factsheet/c hina.html).

El moviment anti-xinès de Hong Kong podrà retardar la seva absorció per part de la Xina en funció dels suports que rebí per part de les burgesies internacionals (i especialment de l'anglo-nord-americana) però no pot evitar-la.

És la integració econòmica de Hong Kong en les xarxes de la Xina el que determina la impotència de l'oposició anti-xinesa, són els fets materials de l'economia els que s'imposen.

Taiwan: exclòs del RCEP

Taiwan ha estat exclòs del tractat de lliure comerç (RCEP) per decisió de la Xina com a càstig per les seves vel·leïtats independentistes. Aquest moviment va dirigit a sotmetre a Taiwan com a condició per a tenir lliure accés a un mercat d'un 30% del PIB mundial. Està orientat també a acorralar a l'interior de Taiwan a la fracció (avui governant) que s'oposa a la reunificació amb la Xina continental i que havia promès que aconseguiria la inclusió en el RCEP. En el pla immediat, de totes maneres, llança a Taiwan als braços dels EUA.

En previsió de l'exclusió del RCEP, ja a l'agost, Taiwan va aixecar les prohibicions per a la importació de carn de porc i boví des dels EUA i van començar les converses per a un acord bilateral de comerç entre Taiwan i els EUA: *"50 senadors dels EUA de tots dos partits van requerir a l'administració del President que comencés la negociació de l'acord bilateral de comerç amb Taiwan, com a part de la pressió dels legisladors per a incrementar l'acció dels EUA per contrarestar la Xina."* (Reuters News, 01-10-2020). Però què pot oferir realment la senil economia dels EUA el dèficit de la qual no para de créixer? Pot Taiwan sobreviure a través del comerç amb els EUA? Les dades econòmiques demostren el contrari. Les exportacions de Taiwan es distribueixen de la següent manera: *"Els principals destins d'exportació de Taiwan són la Xina (97.400 milions de dòlars), Hong Kong (42.000 milions de dòlars), els Estats Units (41.600 milions de dòlars), el Japó (23.900 milions de dòlars) i Singapur (22.000 milions de dòlars)."* (<https://commodity.com/data/taiwan/>).

Les exportacions a la Xina, incloent Hong Kong, són de 137.400 milions de dòlars, més de tres vegades majors que les exportacions als EUA. Però, a més, tant el Japó com Singapur (les exportacions als quals són equiparables a les realitzades als EUA) són estats que acaben de signar un tractat de lliure comerç amb la Xina (RCEP) del qual Taiwan ha estat exclòs.

Encara que Taiwan és un estat netament exportador, l'anàlisi de les importacions tampoc és falaguer, tots són països del RCEP menys els EUA: *"Els principals 5 països que proveeixen la importació a Taiwan són la Xina (49.500 milions de dòlars), el Japó (41.100 milions de dòlars), els EUA (31.200 milions de dòlars), Corea del Sud (20.600 milions de dòlars), i Singapur (10.500 milions de dòlars)."* (<https://commodity.com/data/taiwan/>)

Aquesta guerra econòmica, comercial, té el seu reflex en les demostracions militars dels contendents que de moment no passen de ser una dansa de la guerra.

"Les forces taiwaneses duen a terme aquesta setmana les seves maniobres anuals anomenades Han Kuang, en les quals assagen com repel·lir una possible invasió des de la Xina. Les tropes de l'EPL han realitzat, per part seva, diverses tandes de maniobres en la rodalia de les aigües taiwaneses i han fet sobrevolar avions en la proximitat de l'illa." (El País, 15-07-2020).

Des de la visita a Taiwan del secretari estatunidenc de Sanitat i Serveis Humans (la primera d'un alt càrrec dels EUA des de 1979) i que va ser rebut per caces xineses sobrevolant l'espai aeri de Taiwan (veure "El Comunista n°64"), s'han realitzat altres dues visites d'alts càrrecs dels EUA. L'últim, anunciat a dues setmanes de la deposició del bufó Trump com a president, la qual cosa ha provocat la següent reacció de la missió de la Xina en l'ONU: *"Volem recordar als Estats Units que qui juga amb foc es crema. Pagaran un alt preu per la seva acció."*

El que passa és que, en aquesta dansa macabra en lloc de disfresses folklòriques, els contendents acumulen armament:

Si al juliol *"els Estats Units modernitzarà els míssils terra-aire Patriot taiwanesos, en una operació amb un cost de 620 milions de dòlars (540 milions d'euros). (...)"* (El País, 15-07-2020), a l'octubre la Xina passeja un nou míssil Tianlei 500 que *"empra una guia làser i és capaç de disseminar submunicions en l'aire" i adverteix als EUA "contra la possibilitat que Washington realitzi noves vendes d'armament a Taiwan."* (El País, 14-10-2020).

Si els EUA aconseguís instigar el xoc directe a Taiwan (o, amb menor probabilitat encara, a Hong Kong), podria ser el primer acte de la 3ª guerra mundial en territori xinès, com les dues primeres van ser en territori europeu. En aquest cas, el primer acte d'aquesta guerra seria l'aixafament de Taiwan (o Hong Kong) que serien utilitzats i sacrificats en l'intent de prendre l'incendi general, com ho va ser Geòrgia en 2008.

Per aquest motiu, ni la Xina ni Taiwan estan interessades en un xoc obert, malgrat les acrobàcies i fanfarronades militars, mentre que els EUA intentaran tirar tanta llenya al foc com puguin. La integració creixent de Taiwan a la Xina, la seva dependència econòmica dels països del RCEP i el procés de replegament econòmic dels EUA fan més improbable el xoc.

Però si la confrontació esclatés ja sigui a Taiwan com a Hong Kong, els comunistes devem i haurem de cridar al proletariat de Hong Kong, Taiwan i de la resta de l'àrea (xinès o immigrant), a organitzar-se de manera autònoma, contra totes les fraccions de la burgesia enfrontades i cap a la revolució social; la qual cosa requereix la denúncia del FALS SOCIALISME A LA XINA i del caràcter anticomunista de l'autodenominat Partit Comunista Xinès, la recuperació del sindicalisme de classe i l'organització en el Partit Comunista Internacional.

De l'anàlisi que hem esbossat de l'avanç de l'imperialisme xinès i la reculada de l'imperialisme estatunidenc no s'ha d'interpretar en cap cas que el capitalisme xinès estigui exempt del sotmetiment de la seva economia a les lleis de l'economia capitalista i en particular a la caiguda tendencial de la taxa de guany, això és, al ritme decreixent de l'acumulació capitalista conforme avança en el seu desenvolupament, com ja hem dit en l'article *"Desenvolupament de les relacions de força econòmiques de l'imperialisme"* en aquesta mateixa revista.

L'Esquerra ha plantejat sempre que, amb la unificació del mercat mundial, la crisi d'entreguerres no deixaria fora a cap Estat i el que s'ha dit a finals dels cinquanta sobre la jove indústria russa es pot dir avui de la no tan jove indústria xinesa: *"(...) quan la paraula de l'emulació i de la pau hagi arribat a revelar el seu contingut econòmic: **mercant únic mundial.** Llavors la crisi no deixarà fora a cap Estat."* (El Curs del Capitalisme Mundial en l'Experiència històrica i en la Doctrina de Marx, 1958).

*"Però si una crisi arribés, com arribarà, no sols haurà vençut el marxisme. La riallada feroç d'Stalin ja no podrà sonar darrere de la xiulada dels primers míssils, però no valdrà per a res que, segons la seva bruta moda, Krushev i col·legues blasfemin contra si mateixos. Pel teló, convertit en una emulativa tela d'aranya, la crisi mercantil universal també mossegarà el cor de la jove indústria russa. **Aquest serà el resultat d'haver unificat els mercats i fet única la circulació vital del monstre capitalista! Però qui unifica el cor bestial, unifica la Revolució,** que després de la crisi de la segona entreguerres, i abans d'una tercera guerra, podria trobar la seva hora mundial."* (Diàleg amb els Morts, 1956).